Герой України, бойовий командир і соратник Драпатого: що відомо про нового заступника головкома Сергія Собка

12 серпня, 18:30 | 27942 | 15 хв | 1

Микита Комар Анастасія Колеснікова

1. ЛЮДИНА ДРАПАТОГО: ЧОМУ ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧ ВІДДАВ ПЕРЕВАГУ СЕРГІЮ СОБКУ
2. КОНФЛІКТИ ІЗ СИРСЬКИМ: ЯК РОЗВИВАЛАСЬ ВІЙСЬКОВА КАР'ЄРА НОВОГО ЗАСТУПНИКА ДРАПАТОГО
3. АРМІЙСЬКИЙ РЕФОРМАТОР: ЯКИМ БАЧИТЬ УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО СЕРГІЙ СОБКО
4. ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ СЕРГІЯ СОБКА

Бригадний генерал Сергій Собко став тимчасово виконуючим обов'язки заступника новопризначеного Головнокомандувача ЗСУ Михайла Драпатого.

Для самого Собка це не просто чергове кадрове підвищення. Він і Драпатий знайомі ще із середини 2000-их, разом працювали у бойових бригадах і часто перетинались впродовж служби, як під час навчання так і безпосередньо на війні.

Сергій Собко має бойовий досвід ще з 2014 року, коли командував батальйоном 30-ї окремої механізованої бригади. Саме під його керівництвом українські військові разом з десантниками 95-ї окремої аеромобільної бригади брали Савур-Могилу, а згодом забезпечували вихід підрозділів з оточення на кордоні з Росією. За свої бойові заслуги він отримав звання Героя України.

***24 Канал** розібрав біографію Сергія Собка, щоб краще роздивитися його останні кар'єрні успіхи, конфлікт з ексголовкомом Сирським і реформаторські ідеї щодо управління військом.*

Людина Драпатого: чому Головнокомандувач віддав перевагу Сергію Собку

Призначення 42-річного уродженця Літина Вінницької області бригадного генерала Сергія Собка тимчасовим виконувачем обов'язки заступника Головнокомандувача ЗСУ на початку серпня 2026 року стало **одним із перших помітних кадрових рішень Михайла Драпатого** після його вступу на посаду. За інформацією Суспільного, Собко вже виконує окремі доручення нового головкома та займається оцінкою стану справ у Генеральному штабі.

Сергій Собко / Фото з Facebook

Для широкої аудиторії ім'я Собка досі залишається менш відомим, ніж прізвища ексголовкомів Сирського чи Залужного, або ж самого Драпатого. Втім, у військовому середовищі Сергій Собко давно **має репутацію одного з найбільш підготовлених офіцерів з так званого "нового покоління"**.

Герой України, учасник боїв за Савур-Могилу та на Дебальцевському плацдармі, колишній командир 128-ї гірсько-штурмової бригади, начальник штабу Сил територіальної оборони та начальник штабу 11-го армійського корпусу. **Собко пройшов практично всі рівні військової кар'єри** – від командира взводу до генерала, який працює з оперативним плануванням війни.

Не покладайтесь на випадок у стрічці Додайте 24 Канал у вибрані в Google
Додати

Втім, головною причиною нинішнього призначення, схоже, є не лише його послужний список і широкий досвід. **Сергія Собка і Михайла Драпатого пов'язують майже два десятиліття знайомства та співпраці.** Вперше вони перетнулися ще у 2006-му році, коли Собко ще був командиром гранатометного взводу у 30-й механізованій бригаді, а Драпатий – командиром роти у 72-й бригаді. У той період Україна брала участь у спільній миротворчій операції НАТО в Косові.

Сергій Собко під час операцій у Косові / Фото з Facebook

Згодом обидва майбутніх генерали перетиналися під час навчання в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського на оперативно-стратегічному рівні підготовки. Драпатий був визнаний найкращим випусником курсу-2019/2021, Собко – другим. Також Собко здобував військову освіту за кордоном, зокрема у США.

Під час повномасштабної війни Собко та Драпатий знову опинилися в одній командній ланці. Восени 2024 року, коли Драпатий очолював оперативно-тактичне угруповання "Луганськ", Собко був начальником штабу 11-го армійського корпусу, який забезпечував роботу цього угруповання.

Не менш важливо й те, що Собко належить до числа офіцерів, які протягом останніх років відкрито говорили про проблеми всередині армійської системи. На його думку, **безліч успіхів українського війська досі досягаються не завдяки роботі самої системи, а радше всупереч її недолікам**.

Саме тому нинішнє призначення Собка виглядає значно ширшим за звичайне кадрове підсилення команди нового Головкома старим знайомим. До керівництва ЗСУ приходить не просто бойовий генерал із широким досвідом, а офіцер, який роками виступав за зміну підходів до управління військом. Тепер він отримав можливість впливати на ці процеси вже не з рівня корпусу чи окремого роду військ, а безпосередньо з Генерального штабу.

Конфлікти із Сирським: як розвивалась військова кар'єра нового заступника Драпатого

Кар'єра Сергія Собка складалася не так просто, навіть попри об'єктивний талант у військовій справі. Через постійну критику управлінських підходів у генерала **неодноразово виникали конфлікти з вищим військовим керівництвом, в тому числі з вже ексголовкомом Олександром Сирським**.

Вперше вони серйозно перетнулися **під час боїв на Донбасі у 2015 році**. Тоді Собко командував батальйонно-тактичною групою 30-ї окремої механізованої бригади, яка діяла на Дебальцевському напрямку. Після загострення ситуації туди прибув Сирський, який отримав завдання оцінити ситуацію, а згодом очолити оборону найбільш складних ділянок.

Сергій Собко разом з побратимами у бліндажі, 2015 рік / Фото з Facebook

Одним із таких епізодів стала спроба повернути контроль над Вуглегірськом. Російські війська захопили місто, після чого Сирський поставив завдання двом ротам відновити контроль над ним. Собко заперечував, вважаючи, що таких сил недостатньо для штурму великого населеного пункту, враховуючи складність ведення боїв у міській забудові.

Суперечка, за свідченнями учасників тих подій, була досить гострою. У результаті Сирський збільшив кількість сил, однак відбити Вуглегірськ українським військовим так і не вдалося.

Цей епізод, відомий в інтерпретації колег з видання "Бабель", добре показує одну з рис Собка як командира. Він не цурається критикувати розпорядження командування, якщо воно не збігається з його власною оцінкою ситуації. Ще під час боїв за Дебальцеве він згадував, що **з окремих ділянок фронту до Києва надходила інформація, яка не відповідала "реаліям на землі"**.

Через це **Сергій Собко іноді доповідав безпосередньо начальнику Генштабу** Віктору Муженку, минаючи проміжну ланку командування, що для його безпосереднього керівництва було дуже незручною поведінкою.

Після завершення гарячої фази боїв на Донбасі Собко та Сирський ще не раз опинялися поряд. У 2016-му році Сергій Собко поїхав на навчання до Командно-штабного коледжу армії США, а **після повернення очолив 128-му окрему гірсько-штурмову бригаду**.

Сергій Собко на околицях Торецька, вже у якості комбрига 128 ОГШБр, 2017 рік / Фото з Facebook Сергія Собка

Згодом Собко вступив до Національного університету оборони України, щоб здобути вищу командну освіту – так званий оперативно-стратегічний рівень, що є найвищою планкою у військовій освіті в Україні.

Вже після випуску Собка призначили начальником управління підготовки в Командуванні Сил ТрО. На той момент Сухопутні війська очолював Олександр Сирський, і Теріторіальна оборона перебувала у його прямому підпорядкуванні. Сам Собко згодом негативно оцінив це призначення, адже воно, як йому видавалось, не відповідало його професійному рівню.

Враховуючи те, з яким рейтингом я закінчив навчання, – це не було адекватне призначення. Тож у захваті я не був,
– писав Собко у себе у Facebook.

Водночас саме ця посада незабаром привела Собка до однієї з найважливіших ролей у його кар'єрі. **З 1 січня 2022 року Сили територіальної оборони стали окремим родом військ**, а сам Собко отримав посаду Начальника штабу. Після початку повномасштабного вторгнення йому довелося організовувати розгортання окремої армійської структури, що стрімко розрозсталася через різкий приток цивільних.

Ще один епізод непростих взаємин Сергія Собка та Олександра Сирського стався вже у перші дні Великої війни. **27 лютого 2022 року Головнокомандувач Валерій Залужний відрядив Собка до Києва, де на той момент Сирський керував обороною столиці.** Собко мав виконувати функції коменданта оборони міста, тобто організовувати роботу блокпостів, систему перепусток та правила пересування містом.

Але **співпраця із Сирським не склалася, і, зрештою, Залужний повернув Собка до командування ТрО**, де той продовжив працювати над плануванням оборони столиці та взаємодією з місцевою владою.

Надалі Собко дедалі активніше виступав проти окремих рішень щодо розвитку ТрО. **У 2023 році, коли почалися зміни в системі управління цим родом військ, Собко публічно критикував частину нововведень.** Нове керівництво почало переформатовувати управління під класичну вертикальну модель, намагаючись **обмежити автономію успішних проєктів, як-от інноваційного курсу "Вишкіл капітанів"**.

"Вишкіл капітанів" створювався для заміни застарілої радянської системи навчання / Фото – Валентин Кузан

Для Собка, який створював цю програму за західними лекалами з урахуванням досвіду НАТО, спроби загнати навчання командирів у рамки застарілої армійської бюрократії були неприпустимими. Не бажаючи миритися із системою, де ініціатива пригнічується радісною звітністю, **на початку 2024 року бригадний генерал залишив Сили ТрО**. Згодом він відкрито назвав таку кризу управління небезпечною для самої армії.

Дедалі більше командирів змушені думати не лише про виконання бойового завдання, а й про те, як уникнути покарання. У такій атмосфері командири перестають ризикувати заради успіху й починають ризикувати лише заради власного виживання в системі,
– каже Сергій Собко.

Цей конфлікт ідей остаточно закріпив за Собком репутацію безкомпромісного лідера вже нової генерації офіцерів, який ставить реальну ефективність і збереження життів бійців вище за сліпу лояльність до керівництва.

У січні **2024 року Собка перевели на посаду заступника начальника штабу Командування Об'єднаних сил**, а після того, як у лютому Сирський став Головнокомандувачем, Собко опинився на посаді **начальника штабу 11-го армійського корпусу**.

Утім, попри ці кадрові рішення, Собко знову опинився там, де його досвід виявився потрібним. 11-й корпус працював на одному з найскладніших напрямків фронту, а восени **2024 року оперативно-тактичне угруповання "Луганськ" очолив його давній знайомий Михайло Драпатий**. Собко став його начальником штабу, і саме ця спільна робота ще більше зміцнила довіру між двома військовими.

Та цікавим лишається той факт, що **конфлікти з Олександром Сирським не зупинили кар'єру Собка (як і Драпатого, який нібито мав від Сирського три догани)**, хоча кілька разів він отримував посади, які вважалися буквально пониженнями. Натомість саме **робота в 11-му корпусі дала йому можливість знову зблизитися з Драпатим**, і сьогодні, коли останнього призначили Головнокомандувачем, Собко опинився безпосередньо в його команді – вже на рівні Генерального штабу.

Армійський реформатор: яким бачить українське військо Сергій Собко

Сергій Собко відомий прихильник глибоких структурних змін самої військової системи. В основі його бачення лежить західна модель управління, що полягає у **більшій самостійності командирів на місцях, якіснішій підготовці бійців та частковій відмові від армійської бюрократії**, коли головним результатом роботи стає правильний звіт, а не виконане завдання.

Сергій Собко під час нагородження Зіркою Героя України / Фото – пресслужба Офісу Президента України

До такого підходу Собко прийшов ще під час служби в міжнародних операціях. **У 2007 році він потрапив до українського контингенту в Косові**, де працював разом із польськими та литовськими військовими. На той момент їхні армії вже перебували в НАТО, і так чи інакше **ділилися своїм досвідом з майбутнім генералом**.

Спільні навчання і робота з іноземними підрозділами дозволили Собку побачити іншу модель роботи. Саме тоді, за словами Собка, він остаточно зрозумів, що українській армії потрібно рухатися до стандартів НАТО.

У Косові стало очевидно: наша стара пострадянська система пригнічує ініціативу, тоді як західна модель стимулює командира приймати самостійні рішення на полі бою,
– підкреслює Сергій Собко.

Згодом Собко неодноразово їздив на військові курси до Норвегії, Німеччини та США. У Сполучених Штатах він пройшов поглиблений курс підготовки офіцерів.

Сергій Собко став найкращим іноземним студентом свого випуску у 2009 році / Фото з Facebook Сергія Собка

Втім, **найбільш масштабно своє бачення Собко зміг реалізувати вже у Силах територіальної оборони**. Після початку повномасштабного вторгнення перед ТрО постала проблема, якої українська армія раніше не мала в таких масштабах, коли **за лічені тижні до війська прийшли десятки тисяч цивільних, часто дуже далеких від військової справи**.

Одночасно самі Сили ТрО зросли приблизно з 10 до 100 тисяч військовослужбовців, і Сергій Собко визначив основні цілі подальшої роботи – **навчання та забезпечення нового особового складу**.

Однією з відповідей на цю проблему став **створений за його участю "Вишкіл капітанів"** – двомісячний курс для командирів рот та офіцерів штабів батальйонів. Пізніше на його основі почали готувати також командирів взводів, відділень та підрозділів ударних безпілотних комплексів.

Логіка програми була доволі проста, якщо ж **Україна не може перемогти Росію коштом кількості людей**, тоді компенсувати це мають краща підготовка і технологічність підрозділів. На цьому наполягав сам Серій Собко.

Для Собка важливо було не просто навчити військового правильно виконувати наказ, а сформувати командира, здатного самостійно ухвалювати рішення в умовах, коли ситуація на полі бою дуже швидко змінюється. Саме тому **його критика української військової системи часто стосувалася надмірної централізації та ставлення до ініціативи знизу**.

Проблема, на його думку, полягає не лише в радянській спадщині, а й у системі відповідальності, яка може змушувати командирів передусім думати про власне виживання всередині військової вертикалі. Сам Собко ще у 2021 говорив, що якби менше критикував начальство, то йому було б простіше служити.

Саме через це його погляди вступили у прямий конфлікт із реформуванням ТрО у 2023 році. **Нове керівництво почало згортати частину створених раніше механізмів**, зокрема було розформовано підрозділ, який займався реформою. Собко виступав проти цих змін і **конфліктував із новим командувачем ТрО Анатолієм Баргилевичем**.

У січні 2024 року його перевели до Командування Об'єднаних сил, а після приходу Сирського на посаду головнокомандувача **Собко опинився на посаді начальника штабу 11-го армійського корпусу**.

Проте навіть на цій посаді **Собко продовжив активно займатися систематизацією бойового досвіду** українського війська. У 11-му корпусі він працював над тим, щоб досвід підрозділів не залишався лише у пам'яті окремих командирів, а перетворювався на навчальні матеріали й використовувався іншими військовими. Командири підрозділів згадували, що **корпус готував методички, які Собко вимагав доводити безпосередньо до командирів відділень, взводів і рот**.

Бригадному генералу Сергію Собку наразі 42 роки / Фото – АрміяInform

У 2026 році Собко пішов ще далі й **опублікував англійською мовою книгу Scars and Seeds ("Шрами та насіння")**, у якій намагається осмислити досвід російсько-української війни.

Він пише не лише про зміну російської тактики та революцію безпілотників, а й про проблеми самих Сил оборони – від недоліків підготовки до невдалих наступальних операцій та психологічного виснаження суспільства.

Книга Собка стала бестселлером у колі армійських інтелектувалів / Скриншот

Англійська мова книги також має практичну мету, адже допомагає донести український досвід до західних військових, чиновників та аналітиків. **Книгу, зокрема, рекомендував генерал-лейтенант армії США Куртіс Базард**, який очолює Групу безпекової допомоги Україні.

Таким чином, Собко приходить до команди Драпатого вже не просто як бойовий генерал із досвідом штабної роботи. За останні роки він намагався сформувати власне бачення того, як має працювати українська армія: менше бюрократії, більше відповідальності на нижчих рівнях, сильніші командири, постійне навчання та здатність швидко перетворювати досвід війни на зміни всередині війська.

Особисте життя Сергія Собка

Життя поза армією – те, чого б генерал, швидше за все, хотів би уникнути на інтерв'ю.

У 2024-му році він став заочним антигероєм соцмереж після дуже резонансного допису його колишньої дружини Марини Комарової, з якою він розлучився у 2023-му.

Пані Комарова дуже критично та розлого дала власну оцінку діям батька свого сина та генерала, натякнувши на велику різницю між образом ідеального військового та реальністю.

Скриншот резонансного допису колишньої дружини Сергія Собка

Її пост став вірусним і утворив у соцмережах неформальний клуб хейтерів полководця, який активний і досі, а після призначення Собка заступником Драпатого отримав нове дихання.

Сам він, на щастя, цієї не надто приємної історії не коментував, але, сподіваємось, доклав усіх зусиль, щоб порозумітися з колишньою дружиною, а головне – зробив висновки щодо критичних зауважень на свою адресу. Звісно, якщо вони правдиві.

Пов'язані теми:

ВІЙНА РОСІЇ З УКРАЇНОЮ | ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ | СЕРГІЙ СОБКО

E-mail редакції
news24@24tv.com.ua

Номер телефону:
+38 044 390 5077

Ми тут:
м.Київ,
вул. Володимирська 61/11,
офіс 50

Ми в соцмережах:

Email - розсилка

Будьте в курсі всіх новин і оновлень! Перейдіть на сторінку наших розсилок, щоб обрати ті, що відповідають вашим інтересам.

ДО РОЗСИЛОК

Всі комерційні рекламні матеріали позначені словами "Спецпроєкт" чи "Партнерський матеріал". Матеріали з позначкою "Експерт", "Позиція" відображають позицію авторів та героїв. Редакція може не поділяти їхніх поглядів. Детальніше щодо реклами та правил цитування можна ознайомитись в правилах користування сайтом. Усі права захищені. Матеріали сайту призначені для осіб старше 21 року (21+)

Онлайн-медіа «24 Канал»
пл. Галицька, буд. 15, м. Львів, 79008
Телефон +380 (32) 229-77-77
Адреса електронної пошти — legal@24tv.com.ua
Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа — R40-06057

© 2005—2026, ПрАТ «Телерадіокомпанія "Люкс"», 24 Канал.

Розробка сайту -